

METALLINJALOSTAJAT

Association of Finnish Steel and Metal Producers

Metallien jalostuksen rakennekatsaus

heinäkuu
2016

TEKNOLOGIATEOLLISUUS RY / THE FEDERATION OF FINNISH TECHNOLOGY INDUSTRIES
METALLINJALOSTAJAT RY / ASSOCIATION OF FINNISH STEEL AND METAL PRODUCERS

Postiosoite Postal Address	Käyntiosoite Visiting Address	Puhelin (vaihde) Tel. (switchboard)	Faksi Facsimile	Internet
PL/P.O. Box 10 FI-00313 Helsinki	Eteläranta 10 FI-00130 Helsinki	09 192 31 +358 9 192 31	09 624 462 +358 9 624 462	www.teknologiateollisuus.fi http://metallinjalostajat.teknologiateollisuus.fi/

Tiedote 15.7.2016

Metallien jalostus edelleen merkittävä vientieurojen tuoja – tk-panostukset elintärkeitä alan elinvoimaisuudelle

Metallien jalostuksen osuus Suomen viennistä on edelleen korkealla tasolla: tuoreen katsauksen mukaan joka kahdeksas vientieuro tulee metallien jalostuksen tuotteista. Panostukset tutkimus- ja kehitystoimintaan ovat pitäneet alan pinnalla maailmanmarkkinoiden hintakilpailun puristuksessa.

Metallien jalostuksen osuus koko Suomen tavaraviennistä oli vuonna 2015 peräti 12 prosenttia. Lähes 2,7 miljardin euron nettovienti tekee metallien jalostuksesta yhden merkittävimmistä nettovientialoista Suomessa. Jos metallimalmien tuontia ei huomioida, ylsi alan nettovienti lähes neljään miljardiin euroon vuonna 2015.

Liikevaihtoa metallien jalostuksella oli Suomessa viime vuonna 9,1 miljardia euroa. Alkuvuonna 2016 tuotantomäärät ovat olleet jonkin verran korkeammalla tasolla kuin vuonna 2015. Tuottajahintojen voimakas lasku kuitenkin painaa liikevaihdon kehitystä negatiiviseksi.

– Vaikka suomalainen metallien jalostus on pystynyt säilyttämään toimintakykynsä kohtuullisen hyvin, on selvää, että alan toimintaympäristö muuttuu vuosi vuodelta yhä haastavammaksi, Metallinjalostajat ry:n toimitusjohtaja **Kimmo Järvinen** sanoo.

Järvinen nostaa metallien jalostuksen ylikapasiteetista johtuvan polkumyynnin ja Euroopan kilpailijamaita tiukemmat ja muita nopeammin tiukkenevat päästövähennystavoitteet alan kehityksen uhkakuviksi.

– Kansainvälisestä painostuksesta huolimatta Kiinan massiivinen ylikapasiteetti näyttää vain kasvavan eikä eurooppalaisen kaltainen päästökauppajärjestelmä ainakaan vielä rasita useimpia kilpailijoita. Eurooppa taas jatkaa kiristyvien päästövähennystavoitteiden valmistelua, toimialan ilmeisestä ahdingosta huolimatta.

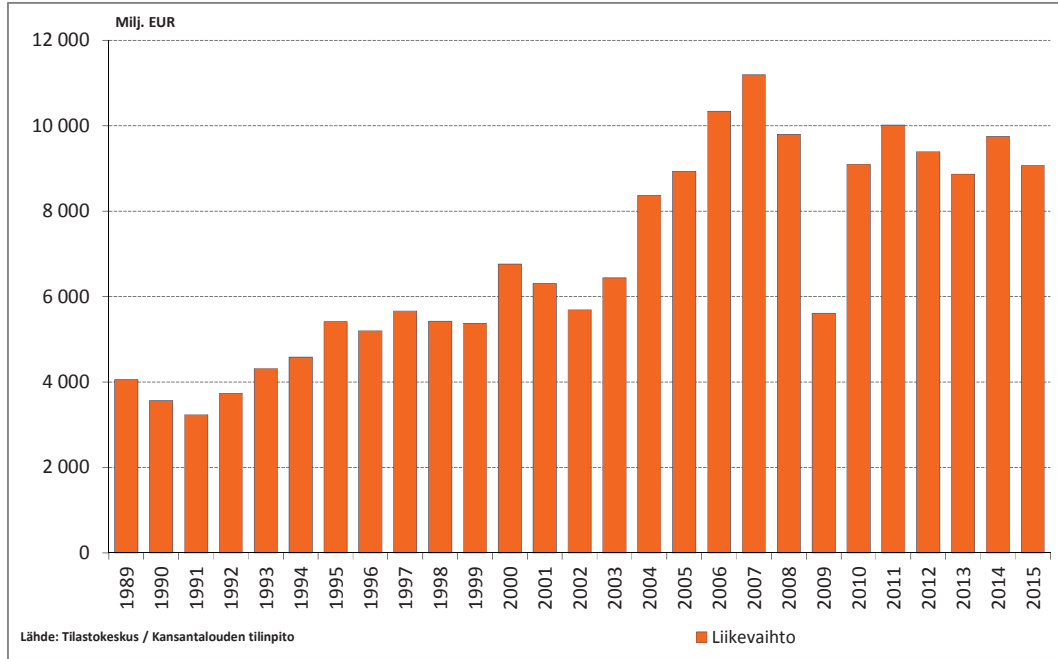
Kiitos toistaiseksi erittäin hyvin toimineen innovaatiojärjestelmän, Suomessa toimivat metallien jalostajat ovat pystyneet parantamaan tuotantoprossien energia- ja ympäristötehokkuutta sekä tuotteiden laatua. Tehokas tutkimus- ja kehitystoiminta sekä kotimaahan rakennettu toimiva innovaatioympäristö ovat mahdollistaneet alan kehityksen maailmanmarkkinoiden paineesta huolimatta. Tuottavuus on parantunut viimeisen neljän vuoden aikana keskimäärin yli 10 prosentin vuosivauhdilla.

– Suomen metallinjalostuksen arvoketjun elinvoimaisuuden ja kilpailukyvyn kehittämiseksi onkin tärkeää, että pystymme niukkenevista resursseista huolimatta säilyttämään yrityksille elintärkeän tutkimus- ja kehitystoiminnan aktiivisena. Tätä varten Suomi tarvitsee metallien jalostuksen kasvuohjelman, jolla sitoutetaan niin alan yritykset kuin poliittiset päättäjätkin turvaamaan yli 15 000 ihmisen työpaikat ja 12 prosenttia Suomen tavaraviennistä, Järvinen painottaa.

Lisätietoja:

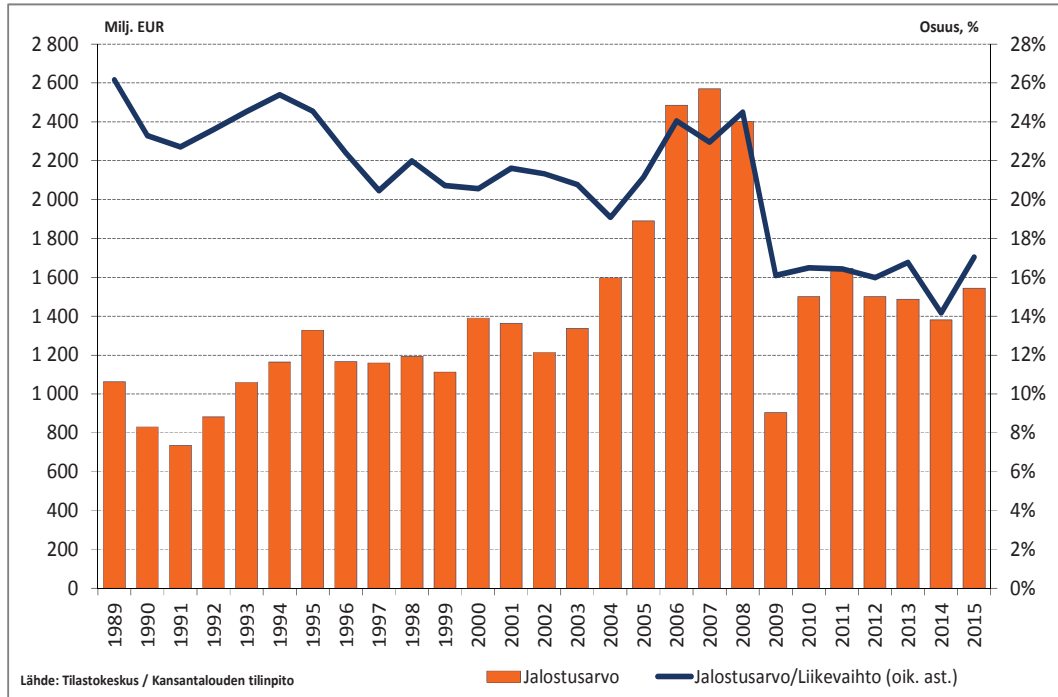
Toimitusjohtaja Kimmo Järvinen, Metallinjalostajat ry, puh. 043 825 7642
Ekonomisti Petteri Rautaporras, puh. 050 304 2220,
etunimi.sukunimi@teknologiateollisuus.fi

Metallien jalostuksen liikevaihto Suomessa, käyvin hinnoin

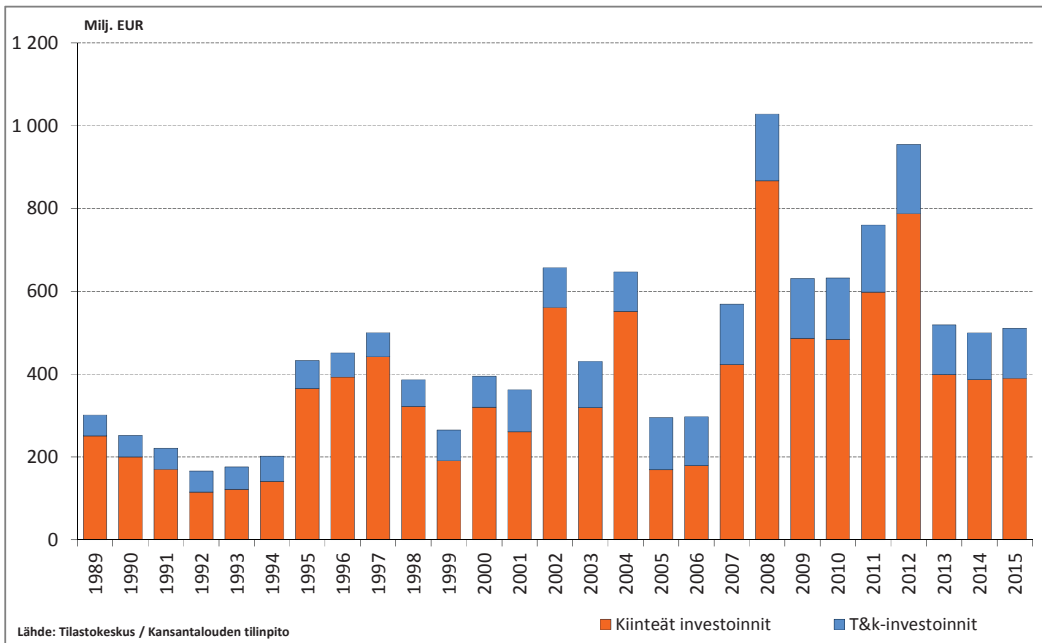
Metallien jalostuksen liikevaihto Suomessa oli vuonna 2015 noin 9,1 Mrd. euroa, edellisvuoden liikevaihdon ollessa n. 9,8 Mrd. euroa.

Metallien jalostuksen jalostusarvo Suomessa, käyvin hinnoin

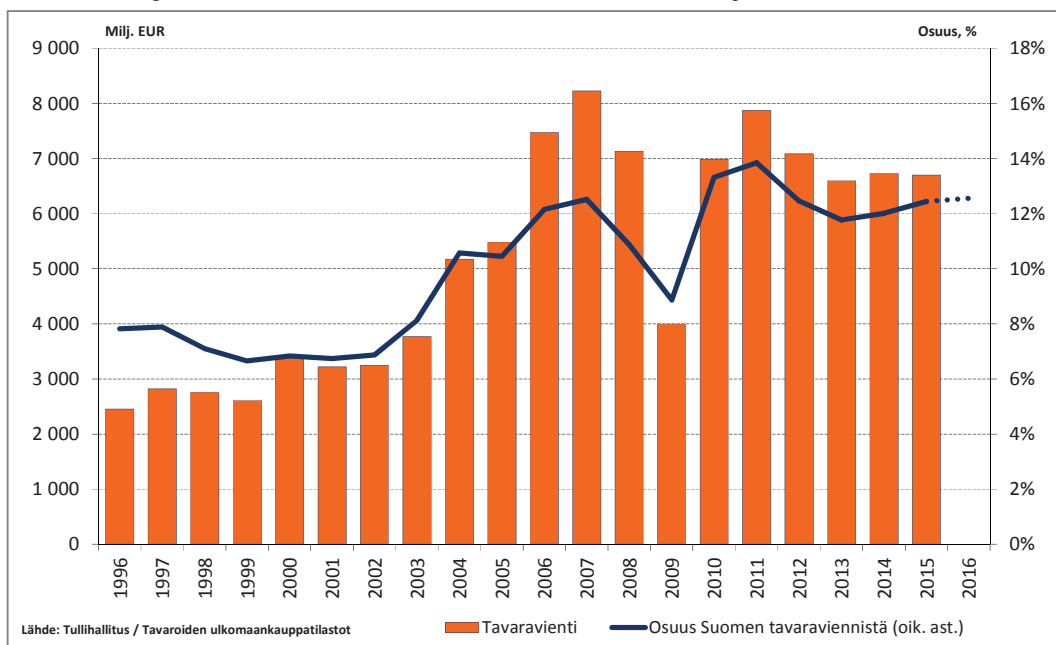
Metallien jalostuksen jalostusarvo Suomessa oli vuonna 2015 n. 1,5 Mrd. euroa. Vuodesta 2014 jalostusarvo nousi peräti 12 prosenttia.

Metallien jalostuksen investoinnit Suomessa, käyvin hinnoin

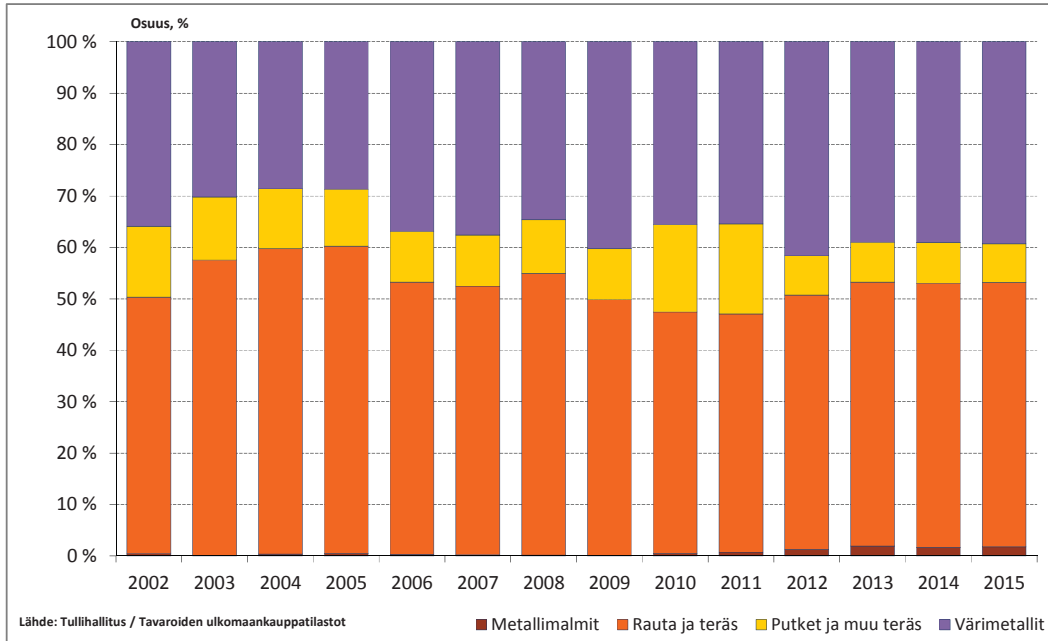
Metallien jalostuksen kiinteät investoinnit Suomessa olivat vuonna 2015 vajaa 400 Milj. euroa. Alan T&K-investoinnit ovat pysyneet viime vuosina noin reilun sadan miljoonan euron tuntumassa.

Metallien jalostuksen tavaravienti Suomesta, käyvin hinnoin

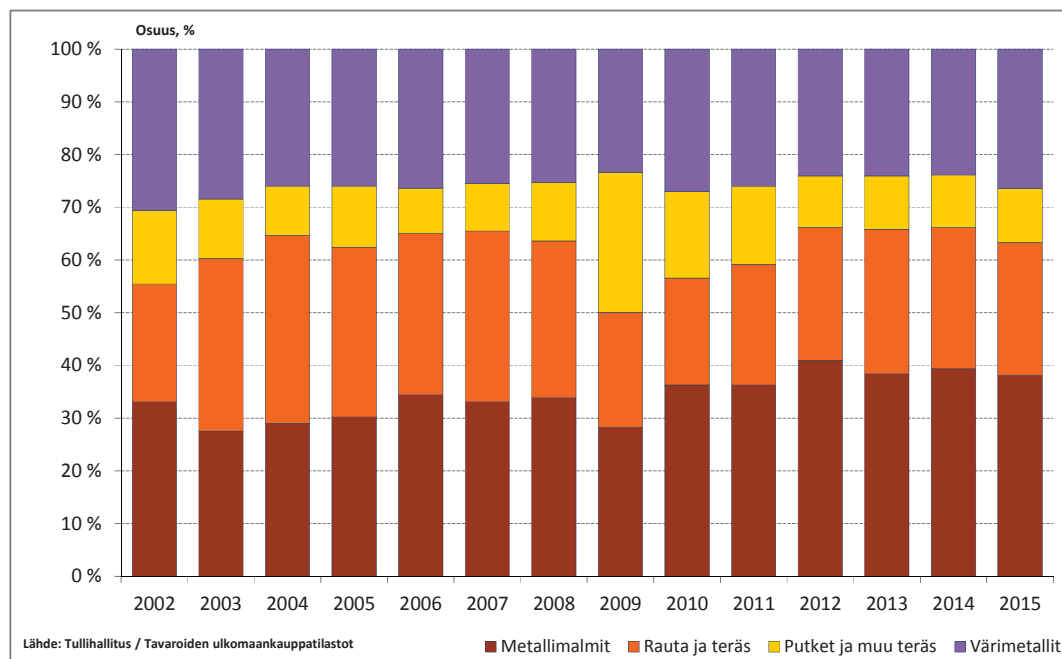
Vuonna 2015 metallien jalostuksen tavaravienti Suomesta oli n. 6,7 Mrd. euroa. Taravaviennin arvo pysyi käytännössä samana verrattuna vuoteen 2014. Metallien jalostuksen vienti oli vuonna 2015 1,7-kertainen tuontiin nähden, nettoviennin ollessa noin 2,7 Mrd. euroa. Suomen tuotiin metallimalmeja vuonna 2015 n. 1,5 miljardilla eurolla, viennin ollessa reilut 100 miljoonaa euroa. Metallien jalostuksen vientiosuus Suomen tavaraviennistä oli vuonna 2015 noin 12 prosenttia, eli lähes joka kahdeksas vientieuro tuli metallien jalostuksen tuotteista.

Metallien jalostuksen tavaraviennin rakenne alatoimialoittain

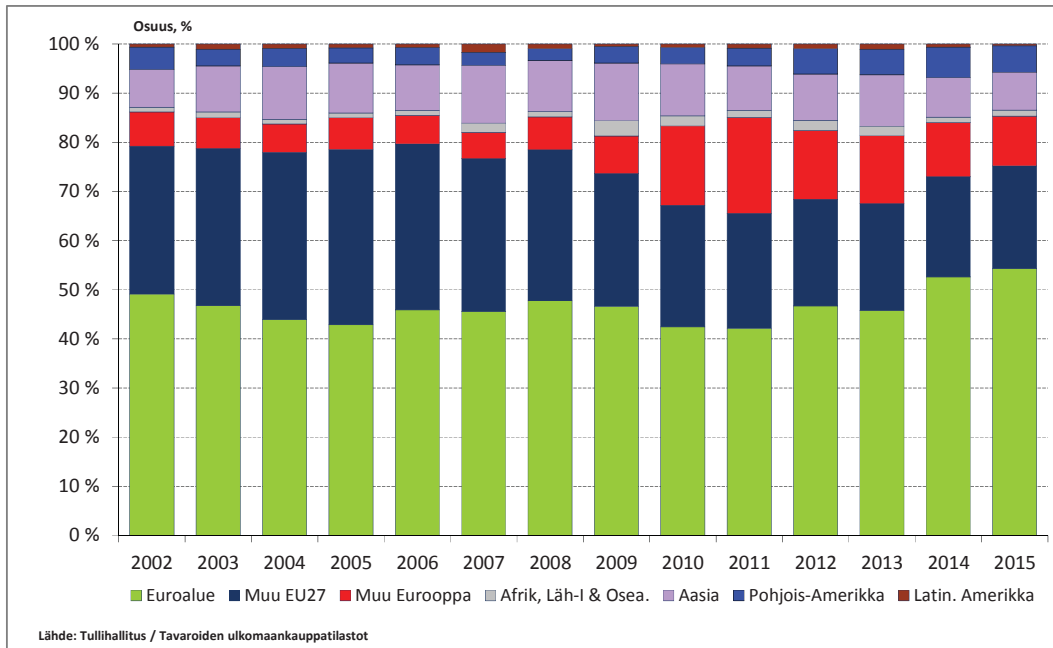
Putkien viennin määrä kasvoi vuonna 2011 Nord Stream -hankkeen myötä. Aiemmin lähes olematonta suurten öljy- ja kaasuputkien tuontia kertyi vuosina 2009–2011 noin 1,2 Mrd. euroa. Vuosina 2010–2011 putket näkyvät 1,4 Mrd. euron viennin kasvuna.

Metallien jalostuksen tavaratuonnin rakenne alatoimialoittain

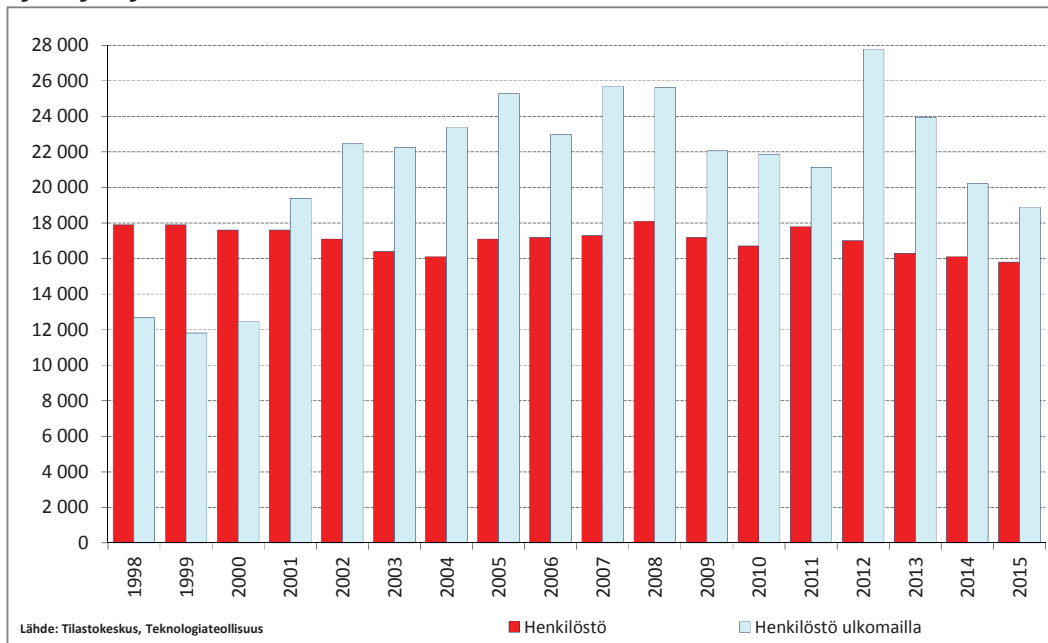
Suomeen tuodaan runsaasti metallimalmeja viennin ollessa melko pientä. Metallimalmien osalta ulkomaankaupan tase onkin vahvasti alijäämäinen. Tuotu malmi kuitenkin jalostetaan Suomessa ja myydään eteenpäin jolloin koko metallien jalostuksen ulkomaankaupan tase on vahvasti ylijäämäinen.

Metallien jalostuksen tavaraviennin rakenne vientialueittain

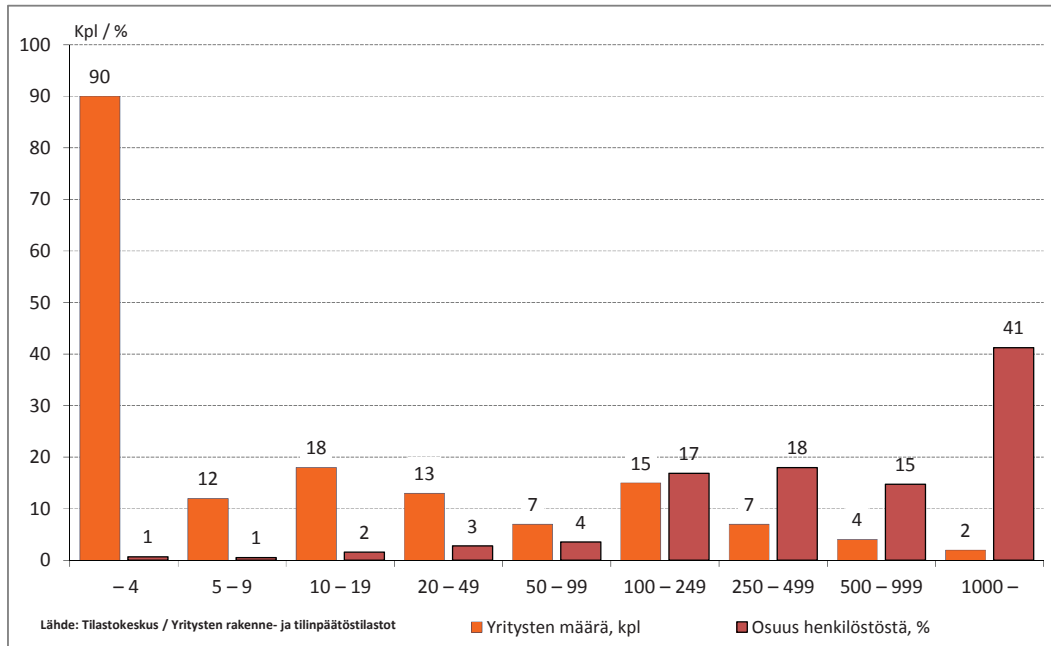
Metallien jalostuksen vienti painottuu voimakkaasti Eurooppaan. Tärkeimmät vientimaat vuonna 2015 olivat Alankomaat (25 %), Saksa (19 %), Ruotsi (11 %), Sveitsi (5 %), Yhdysvallat (4 %) ja Iso-Britannia (4 %). Vienti Venäjälle romahti vuonna 2014 peräti 50 % ja vuonna 2015 vienti putosi vielä tästä lähes 40 %. Euroopan ulkopuolelle vuonna 2015 meni 15 % viennistä. Metallien jalostuksen tuotteita tuotiin Suomeen eniten Ruotsista (16 %), Saksasta (9 %), Kanadasta (6 %), Norjasta (6 %) ja Venäjältä (5 %).

Suomalaisten metallienjalostajayritysten henkilöstö kotimaassa ja tytäryrityksissä ulkomailla

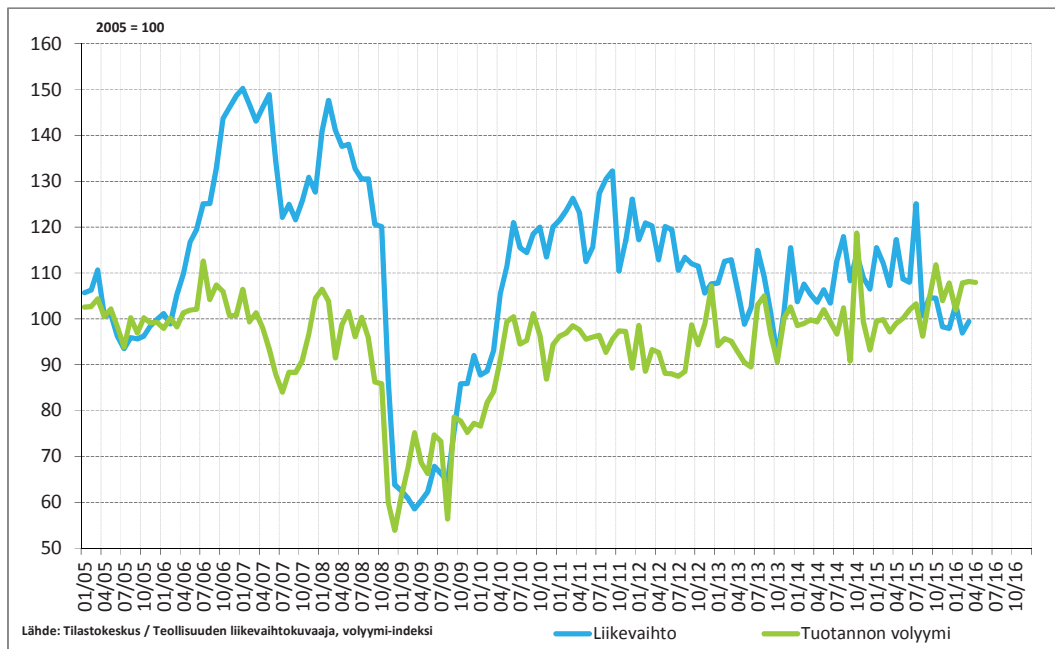
Henkilöstön määrä Suomessa väheni vuonna 2015 vajaalla kahdella prosentilla verrattuna vuoteen 2014. Henkilöstön määrä on laskenut nyt neljä perättäistä vuotta. Metallien jalostuksella on ollut jo pitkään enemmän henkilöstöä tytäryrityksissä ulkomailla kuin Suomessa. Muista teknologiateollisuuden toimialoista poiketen ulkomaanhenkilöstö keskittyy Länsi-Eurooppaan, jossa on 47 % ulkomaan henkilöstöstä. Keski- ja Itä-Euroopassa henkilöstöstä on 15 %, Pohjois-Amerikassa 17 % ja Aasiassa 9 %.

Metallien jalostuksen yritykset Suomessa henkilöstömäärän mukaan vuonna 2013

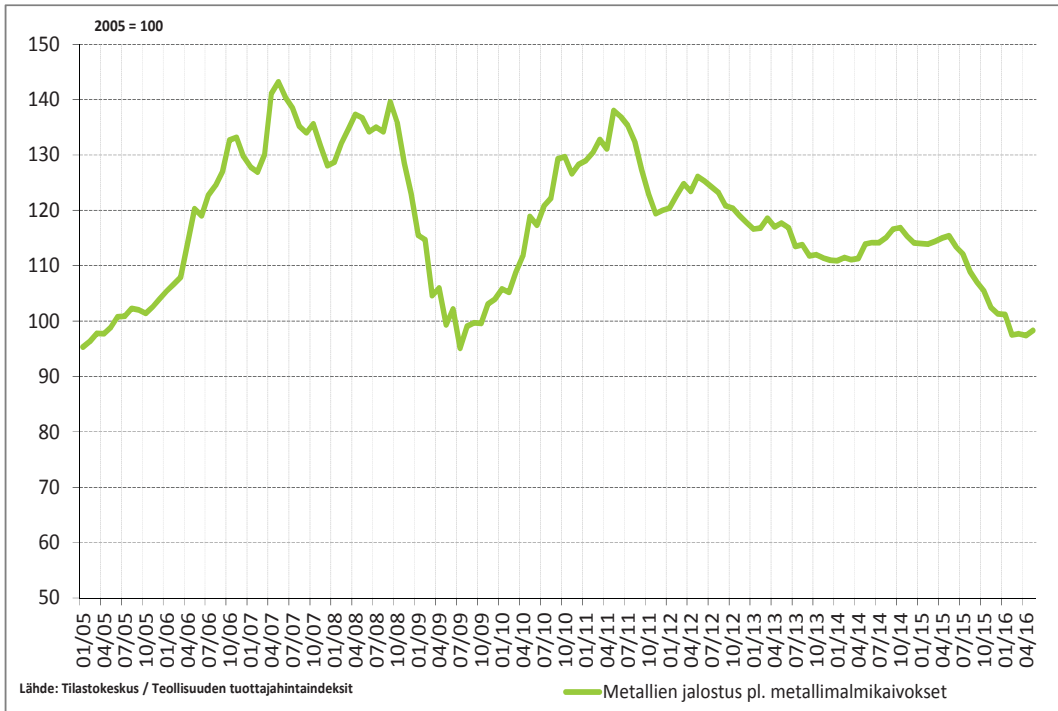
Suomessa oli vuonna 2014 168 metallien jalostuksen yritystä. Toimialan kaksi suurinta yritystä kattoivat 41 % koko toimialan henkilöstöstä. Suuret, yli 250 henkeä työllistävät yritykset kattoivat henkilöstöstä 74 % eli toimiala on huomattavasti muuta teknologiateollisuutta keskittyneempi suuryrityksiin, vaikka pieniäkin yrityksiä on erityisesti valimopuolella runsaasti.

Metallien jalostuksen liikevaihdon ja tuotannon volyymin kehitys Suomessa

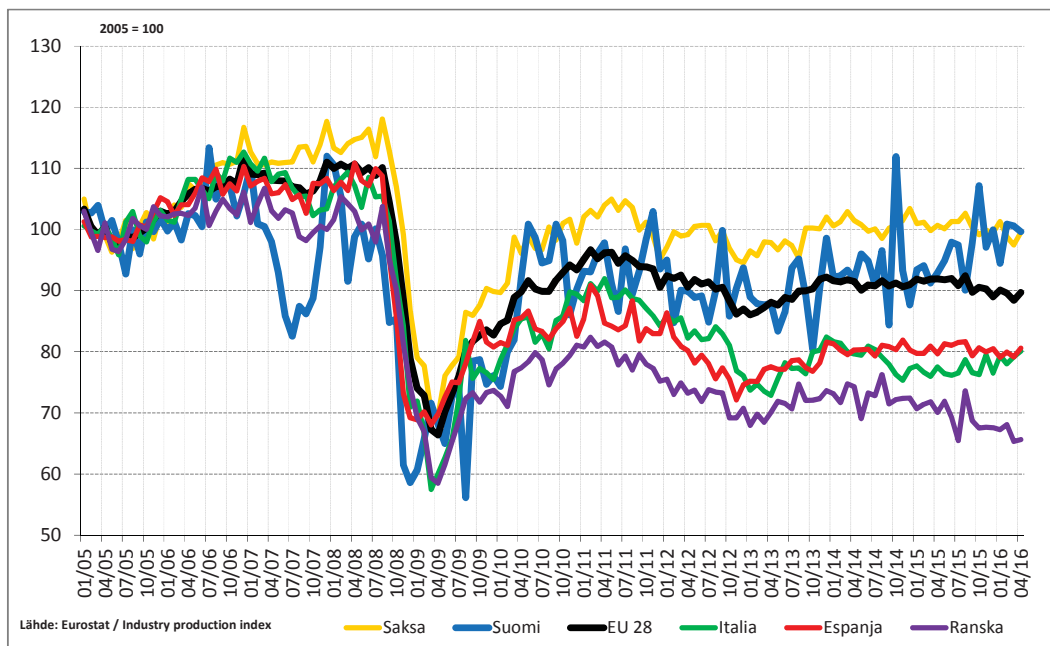
Globaali taantuma iski Suomen metallien jalostukseenkin vuoden 2008 viimeisen neljänneksen aikana äärettömän kovaa. Muutoin metallien jalostuksen liikevaihtoon on vaikuttanut huomattavasti enemmän hintojen kuin tuotantomäärien muutokset.

Metallien jalostuksen tuottajahintojen kehitys

Metallien jalostuksen tuottajahinnat laskivat lähes yhtäjaksoisesti vuoden 2011 puolivälistä, aina vuoden 2014 alkuun asti. Näin pitkä lasku yhdistettynä koviin kustannuspaineisiin, ei ole ollut yrityksille helppo yhtälö. Hinnat lähtivät kuitenkin pieneen nousuun vuoden 2014 aikana mutta laskivat taas hiukan vuoden 2014 lopussa. Alkuvuonna 2015 hinnoissa oli pientä nousua mutta loppuvuoden uutiset erityisesti Kiinasta saivat hinnat jälleen laskemaan rajusti. Alkuvuonna 2016 hintojen lasku näyttää kuitenkin pysähtyneen.

Metallien jalostuksen (pl. metallimalmikaivokset) tuotannon volyymin kehitys Suomessa ja merkittävimmässä EU-maissa

Käypähintaisella jalostusarvolla mitaten Euroopan merkittävimmät metallienjalostajamaat ovat Saksa (32 %) (toimialan osuus jalostusarvosta EU28:ssä vuonna 2013), Italia (11 %), Espanja (9 %), Ranska (9 %), Iso-Britannia (8 %), Itävalta (5 %), Ruotsi (5 %) ja Belgia (4 %). Suomen osuus on noin 2 %.

Muuttuja	Yksikkö	Koko kansantalous		Metallien jalostus	
		Arvo 2014	15/14, %	Arvo 2014	14/13, %
Liikevaihto	Milj. EUR	387 378	0,0 %	9 061	-7,0 %
Jalostusarvo	Milj. EUR	180 358	2,0 %	1 544	11,8 %
Kiinteät investoinnit	Milj. EUR	33 610	2,2 %	390	0,8 %
T&k-investoinnit	Milj. EUR	9 108	-2,9 %	121	7,1 %
Kokonaistyövoimakustannukset	Milj. EUR	102 460	1,0 %	882	-0,6 %
Työlliset	Henkeä	2 497 400	-0,4 %	15 800	-1,9 %
Henkilöstö ulkomailla	Henkeä	-	-	18 890	-6,6 %
Tavaravienti	Milj. EUR	53 868	-0,1 %	6 706	-0,3 %
Tehdyt tunnit	Milj. h	4 099	-0,7 %	23,4	-2,1 %
Tuottavuus	EUR/h	44,0	-0,1 %	66,0	17,5 %

Käsitteistä ja määritelmistä

Metallien jalostus on tässä rakennekatsauksessa määritelty kattamaan TOL2008-toimialat 07 ja 24, ellei erikseen toisin mainita. Liikevaihdon estimaattorina on käytetty kansantalouden tilinpidon tuotosta ja jalostusarvon estimaattorina arvonlisäystä.

Lisätietoja alan viennistä löytyy Teknologiateollisuuden Vientiraportista osoitteesta:
<http://teknologiateollisuus.fi/fi/ajankohtaista/talous-tilastot/talousnakymat>

Lähteinä on käytetty seuraavia tilastoja:

Eurostat

Industry Production Index, National Accounts, Structural Business Statistics

Teknologiateollisuus ry.

Neljännesvuosittainen henkilöstötiedustelu, Henkilöstö tytäryrityksissä ulkomailla -tilasto

Tilastokeskus

Kansantalouden tilinpito, Yritysten rakenne- ja tilinpäätöstilasto, Teollisuuden liikevaihtokuvaaja ja Teollisuustuo-tannon volyyymi-indeksi

Tullihallitus

Tavaroiden ulkomaankauppatilasto